

Sygn. akt III KK 536/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **E. Ł. (Ł.)**

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w
zw. z art. 12 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2020 r.

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 27 lutego 2019 r., sygn.. akt II AKa (...)

zmieniającego w części, a w pozostałym zakresie utrzymującego w mocy wyrok
Sądu Okręgowego w G.

z dnia 29 grudnia 2017 r., sygn. akt XIV K (...)

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

**1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę E. Ł. Sądowi
Apelacyjnemu w (...) do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym,**

**2. zarządza zwrot na rzecz E. Ł. opłaty od kasacji w kwocie
750 zł.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017 r., sygn. akt XIV K (...), Sąd Okręgowy w G. uznał E. Ł. za winną:

1. popełnienia:

1. czynu zarzucanego jej w punkcie I aktu oskarżenia, który zakwalifikował jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
2. czynu zarzucanego jej w punkcie II aktu oskarżenia, który zakwalifikował jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
3. czynu zarzucanego jej w punkcie IV aktu oskarżenia, który zakwalifikował jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
4. czynu zarzucanego jej w punkcie V aktu oskarżenia, który zakwalifikował jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

i uznając, że przedmiotowe czyny zostały popełnione w ramach jednego ciągu przestępstw, wymierzył oskarżonej karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

5. popełnienia czynu zarzucanego jej w punkcie III aktu oskarżenia, z tym dodatkowym ustaleniem, że oskarżona podrabiała i przerabiała dokumenty w celu użycia ich za autentyczne i następnie używała ich jako autentycznych, zaś pracownikom Banku [...] Spółdzielczego przedkładała nie tyle potwierdzenia przelewów/wypłat gotówkowych, ile polecenia przelewów/wypłat gotówkowych i czyn ten zakwalifikował jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. wymierzając oskarżonej karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

6. popełnienia:

1. czynu zarzucanego jej w punkcie VI aktu oskarżenia z tym odmiennym ustaleniem, że oskarżona uszczupliła w ten sposób zaspokojenie swojego

wierzyciela Gminy Miejskiej R. , który zakwalifikował jako występki z art. 300 § 1 k.k.,

2. czynu zarzucanego jej w punkcie VII aktu oskarżenia z tym odmiennym ustaleniem, że oskarżona uszczupliła w ten sposób zaspokojenie swojego wierzyciela Gminy Miejskiej R., który zakwalifikował jako występki z art. 300 § 1 k.k.,
3. czynu zarzucanego jej w punkcie VIII aktu oskarżenia z tym odmiennym ustaleniem, że oskarżona uszczupliła w ten sposób zaspokojenie swojego wierzyciela Gminy Miejskiej R., który zakwalifikował jako występki z art. 300 § 1 k.k.

i uznając, że przedmiotowe czyny zostały popełnione w ramach jednego ciągu przestępstw, wymierzył oskarżonej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd I instancji połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone oskarżonej E. Ł. w punktach I, II i III wyroku i wymierzył jej karę łączną 3 lat pozbawienia wolności. Nadto, orzekł wobec oskarżonej obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami przypisanymi jej w punktach I i II wyroku w całości, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej Gminy Miejskiej R. łącznej kwoty 770.863,35 zł; orzekł o dowodach rzeczowych oraz zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 27.032,00 zł - tytułem kosztów sądowych, w tym kwotę 400,00 zł - tytułem opłaty.

Po rozpoznaniu apelacji obrońców oskarżonej, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt II AKa (...), orzekł, że:

„I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób że:

1. uchyla punkty I, II, IV i VIII wyroku;
2. w ramach czynów opisanych w punktach I, II, III, IV i V z tym ustaleniem, iż w ramach czynu opisanego w punkcie III aktu oskarżenia zachowanie oskarżonej należało opisać w ten sposób, że oskarżona podrabiała i przerabiała dokumenty w celu użycia ich za autentyczne i następnie używała ich jako autentycznych, zaś pracownikom Banku [...] Spółdzielczego nie przedkładała potwierdzenia przelewów/wypłat gotówkowych, a polecenia przelewów/wypłat gotówkowych, uznając iż czyny te zostały popełnione w ramach jednego ciągu przestępstw, który należało zakwalifikować jako

przestępstwo z art 286 § 1 k.k. w związku z art. 271 § 1 i 3 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 11 § 3 k.k. i art. 294 § 1 k.k. skazuje ją na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

3. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., wymierza oskarżonej karę łączną w wymiarze 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.
1. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zwalnia oskarżoną od opłat i wydatków za postępowanie przed Sądami obu instancji, które przejmuje na rzecz Skarbu Państwa.”

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanej, zarzucając „rażące naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. i art. 413 § 2 k.p.k., które miało istotny wpływ na jego treść, poprzez: a) zaniechanie zamieszczenia rozstrzygnięcia Sądu o czynach opisanych w punktach I, II, III, IV i V aktu oskarżenia oraz b) zaniechanie dokładnego określenia czynów przypisanych oskarżonej.”

Wskazując powyższe, skarżący wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 lutego 2019 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację, Prokurator Prokuratury Rejonowej w W. wniósł o jej uwzględnienie i uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanej jest zasadna i to w stopniu oczywistym, uzasadniającym jej rozstrzygnięcie w trybie art. 535 § 5 k.p.k., na posiedzeniu bez udziału stron.

O „oczywistej zasadności” kasacji, w rozumieniu art. 535 § 5 in fine k.p.k., mówi się wówczas, gdy skarga jest zasadna w pełnych granicach zaskarżenia, wskazanych w tej skardze oraz gdy zasadne są podniesione w niej zarzuty. Nadto, wskazane w skardze uchybienia powinny być wręcz ewidentne, co pozwala stwierdzić zasadność skargi bez prowadzenia skomplikowanej wykładni prawa czy

rozstrzygania problemów spornych w orzecznictwie lub piśmiennictwie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000 r., sygn. akt II KKN 142/98).

Zgodnie z art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. każdy wyrok powinien zawierać rozstrzygnięcie sądu, a zgodnie z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. wyrok skazujący winien nadto zawierać „dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikację prawną”. Zwrot ten oznacza, że opis czynu powinien wskazywać czas, miejsce, sposób i okoliczności popełnienia przestępstwa oraz jego skutki, a zwłaszcza wysokość powstałej szkody (art. 332 § 1 pkt 2 w zw. z art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1). Z punktu widzenia znamion strony przedmiotowej przestępstwa dokładne określenie sposobu i okoliczności jego popełnienia wymaga zawarcia w opisie czynu tych elementów przebiegu zdarzenia, które wypełniają te znamiona. Wymóg opisu sposobu popełnienia przestępstwa odnosi się także do znamion strony podmiotowej. Opis czynu powinien w związku z tym zawierać komplet znamion, które zostały wypełnione ustalonym zachowaniem sprawcy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 marca 2012 r., IV KK 375/11).

Sąd Apelacyjny w (...), wydając w dniu 27 lutego 2019 r. orzeczenie o sygn. akt II AKa (...), nie sprostął wymogom przewidzianym w przepisach art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., rażąco naruszając ich treść. Jakkolwiek treść punktu I.1 wyroku Sądu Apelacyjnego, którym uchylono rozstrzygnięcia zawarte w punktach I, II, IV i VIII wyroku Sądu Okręgowego oraz orzeczenia zawarte w punktach I.3 oraz II i III są jednoznaczne i nie nasuwają jakichkolwiek wątpliwości, o tyle takiego przymiotu nie posiada rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I.2 wyroku Sądu odwoławczego. Zawiera ono sprzeczność, uniemożliwiającą finalnie jednoznaczne, a zatem prawidłowe odczytanie rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonej.

Sąd *ad quem* orzekając w punkcie I.2. wyroku w przedmiocie „czynów opisanych w punktach I, II, III, IV i V” nie wskazał, czy w istocie chodzi o czyny opatrzone ww. liczebnikami porządkowymi w akcie oskarżenia, czy też o czyny przypisane oskarżonej we wskazanych punktach I, II, III, IV, V wyroku Sądu I instancji. Co prawda dalsza część przedmiotowego (niewątpliwie niefortunnego) rozstrzygnięcia może sugerować, że chodzi tu o odesłanie do czynów zarzucanych w akcie oskarżenia, to jednak jest to tylko interpretacja nieprawidłowa, bo

niejednoznacznie, zrehabilitowanego orzeczenia, jawiąca się jako niedopuszczalna co do treści wyroku skazującego. Treść wyroku winna być konkretna, nienasuwająca jakichkolwiek wątpliwości, jednoznacznie wskazująca jaki czyn przypisano osobie oskarżonej, w jakim kształcie i na podstawie których przepisów ustawy karnej.

Ponadto, za istotne uchybienie Sądu odwoławczego uznać należało zaistniałą w treści ww. rozstrzygnięcia sprzeczność, wyrażającą się w przyjęciu, że „czyny opisane w punktach I, II, III, IV i V zostały popełnione w ramach jednego ciągu przestępstw”, gdy tymczasem przyjęta przez ten Sąd kwalifikacja prawna (art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 271 § 1 i 3 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.) bezspornie wskazuje na uznanie działania oskarżonej za czyn ciągły (art. 12 k.k.).

Wobec wskazanych powyżej okoliczności jest zatem oczywiste, że Sąd *ad quem* nie wskazał prawidłowo i jednoznacznie za jakie przestępstwa skazał oskarżoną E. Ł. .

W konsekwencji przedmiotowa kasacja jest oczywiście zasadna i pozwala na procedowanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) o sygn. akt II AKa (...) należało zatem uchylić, a sprawę przekazać temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W postępowaniu tym Sąd powinien ponownie ocenić apelację wywiedzioną przez obrońców oskarżonej, mając na względzie aktualną treść przepisów oraz wydać orzeczenie respektujące wymogi przewidziane w stosownych przepisach kodeksu postępowania karnego, w tym w szczególności treść art. 413 k.p.k.

Obowiązek zwrotu opłaty od kasacji uiszczonej przez skazaną wynikał z treści art. 527 § 4 k.p.k.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.